

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **U., P.**, zastúpené advokátom Mgr. V., A., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie**, Popradská č. 78, Košice, **za účasti: 1/ S., 2/ J., 3/ A., 4/ M., 5/ V., 6/ H., 7/ E., 8/ C., 9/ A., 10/ V., 11/ G., 12/ A., 13/ M., 14/ A., 15/ M., 16/ H., 17/ M., 18/ Ing. Š., 19/ Š., 20/ Ing. J., 21/ M., 22/ M., 23/ MUDr. E., 24/ HeL., 25/ Ing. M., 26/ M., 27/ V., 28/ S., 29/ J., 30/ Ing. M., 31/ A., 32/ MUDr. M., 33/ Š., 34/ MUDr. A., 35/ Š., 36/ A., 37/ V., 38/ M., 39/ M., 40/ A., 41/ M., 42/ F., 43/ M., 44/ M., 45/ J., 46/ M., 47/ H., 48/ J., 49/ Mgr. E., 50/ J., 51/ I., 52/ M., 53/ M., 54/ J., 55/ H., 56/ E., 57/ J., 58/ Ing. G., 59/ Ing. L., 60/ J., 61/ M., 62/ M., 63/ H., 64/ L., 65/ V., 66/ M., 67/ V., 68/ M., 69/ L., 70/ Š., 71/ M., 72/ A., 73/ M., 74/ F., 75/ C., 76/ C., 77/ J., 78/ I., 79/ T., 80/ O., 81/ F., 82/ A., 83/ M., 84/ H., 85/ M., 86/ Z., 87/ J., 88/ J., 89/ M., 90/ I., 91/ M., 92/ Ž., 93/ E., 94/ J., 95/ A., 96/ M., 97/ V., 98/ M.**, zastúpených spoločným zástupcom Ing. Š., bytom P., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 03-2007/01102-Kr zo dňa 3. apríla 2007, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S 94/2007-98 zo dňa 17. októbra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S 94/2007-98 zo dňa 17. októbra 2008 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením odmietol opravný prostriedok navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 3.4.2007 č. 03-2007/01102-Kr,

navrhovateľovi vrátil súdny poplatok prostredníctvom Daňového úradu Moldava nad Bodvou v sume 2000,-Sk a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že podľa názoru krajského súdu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o pôde) oprávnenou osobou je štátny občan Českej a Slovenskej federatívnej republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a teda oprávnenou osobou podľa zákona o pôde môže byť len fyzická osoba, a preto žalobca, ktorým je U., a je právnickou osobou, nemohol byť účastníkom správneho konania podľa zákona o pôde, a preto nemohol byť ani oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu. Krajský súd poukázal na to, že žalobca napriek tomu, že svoj opravný prostriedok nazval žalobou, posudzoval podanie žalobcu podľa jeho obsahu ako opravný prostriedok. Opravný prostriedok navrhovateľa odmietol podľa § 250p O.s.p., pretože naň nebol oprávnený. Uviedol, že oprávnenosti tvrdenia navrhovateľa, že bol opomenutým účastníkom konania nesvedčí aj to, že podľa zákona o pôde oprávnenou osobou na reštitúciu môže byť len fyzická osoba, pričom navrhovateľ je právnickou osobou a taktiež, že vznikol až po začatí predmetného správneho konania. Súčasne poukázal na to, že pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že mal byť účastníkom správneho konania a zároveň, že v reštitučnom konaní nemalo byť navrátené vlastníctvo k predmetným pozemkom oprávneným osobám z dôvodu, že jemu prislúcha vlastnícke právo a teda, že bol opomenutým účastníkom konania a zároveň ukrátený na svojom práve vlastníť majetok, je potrebné, aby ochrany svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa domáhal občianskoprávnou cestou na príslušnom okresnom súde.

Navrhovateľovi vrátil súdny poplatok zaplatený v kolkoch prostredníctvom príslušného daňového úradu, vzhľadom k tomu, že reštitučné konanie je oslobodené od platenia súdnych poplatkoch.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 tak, že úspešní účastníci konania si právo na náhradu trov konania neuplatnili a odporcovi právo na náhradu trov konania nevzniklo.

Proti tomuto uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie,

v ktorom súd uloží odporcovi povinnosť doručiť rozhodnutie odporcu č. 03- 2007/01102-Kr zo dňa 3.4.2007 navrhovateľovi. Namietal, že proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 3.4.2007 č. 03-2007/01102-Kr podal žalobu podľa §§ 247 a nasl. O.s.p. a preto súd prvého stupňa pokiaľ považoval jeho opravný prostriedok podľa §§ 250l a nasl. O.s.p., vec nesprávne právne posúdil. Tvrdil, že odporca mal s navrhovateľom konať v správnom konaní ako s účastníkom konania, pretože predmetom reštitučného konania, v ktorom odporca rozhodol rozhodnutiami napadnutými v žalobe, boli aj nehnuteľnosti patriace do jeho vlastníctva a tým boli dotknuté jeho práva a právom chránené záujmy, z ktorých dôvodov, keď sa s ním nekonalo, hoci sa konať malo, bol ukrátený na svojich právach. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil právny ako aj skutkový stav, pretože navrhovateľ - členovia výboru navrhovateľa, zastupujúci fyzické osoby majúce spoluvlastnícke právo k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet spoluvlastníctva navrhovateľa je na základe splnomocnenia daného na valnom zhromaždení navrhovateľa zo dňa 24.2.2007 oprávnenou osobou konať za fyzické osoby majúce spoluvlastnícke práva k predmetu spoluvlastníctva navrhovateľa v reštitučných konaniach.

Odporca navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uzneseniu súdu prvého stupňa potvrdil a opravný prostriedok navrhovateľa smerujúci proti rozhodnutiam správneho orgánu odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s §§ 212 a nasl. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 v rozsahu dôvodov podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým krajský súd odmietol opravný prostriedok navrhovateľa, a preto odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie, ktoré mu prechádzalo.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmovacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodoval o reštitučnom nároku oprávnených osôb podľa zákona o pôde.

Súdy preskúmajú opravné prostriedky proti rozhodnutiam pozemkových úradov, ktorými pozemkové úrady rozhodli o reštitučnom nároku uplatneného podľa zákona o pôde podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ustanovujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov (§§ 250l až 250s).

Podľa § 250p O.s.p. ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Z predloženého spisového materiálu súdu prvého stupňa odvolací súd zistil, že navrhovateľ podal žalobu o preskúmanie rozhodnutí Pozemkového úradu Košice – okolie č. 03-2007/01102-Kr zo dňa 3.4.2007 a č. 06-2007/01102 zo dňa 19.4.2007, ktorou žiadal uvedené rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Preskúvaným uznesením krajský súd opravný prostriedok podľa § 250p O.s.p. odmietol z dôvodu, že navrhovateľ nie je oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne postupoval, keď opravný prostriedok navrhovateľa v zmysle § 250p O.s.p. odmietol, pretože aj podľa názoru odvolacieho súdu, navrhovateľ nebol oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona o pôde oprávnenou osobou je štátny občan Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1.

Ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená

za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí ustanovenom v písm. a/ až e/.

Zákonodarca v citovanej právnej norme ustanovuje teda ako oprávnenú osobu v reštitučnom konaní v zmysle ustanovení zákona o pôde výlučne fyzickú osobu, ktorej na základe splnenia zákonných podmienok tohto zákona priznáva právo uplatniť si reštitučný nárok a konať s ňou ako s účastníkom konania.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ žalobca podal žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného správneho orgánu, ktorými žalovaný rozhodol o reštitučnom nároku oprávnených osôb podľa zákona o pôde, ako U., , nemožno ho považovať za osobu oprávnenú na podanie opravného prostriedku proti napadnutým rozhodnutiam správneho orgánu, pretože žalobu podal vo svojom mene ako právnická osoba.

Súd prvého stupňa správne posudzoval podanie navrhovateľa podľa obsahu v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 41 ods. 2, pretože z obsahu tohto podania jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ sa týmto podaním domáhal preskúmania rozhodnutí správneho orgánu, ktorý rozhodoval o reštitučnom nároku oprávnených osôb podľa zákona o pôde.

Podľa § 9 ods. 7 zákona o pôde proti rozhodnutiu pozemkového úradu možno podať opravný prostriedok na súd.

Podľa § 250l ods. 1, 2 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa 250m ods. 1, 2, 3 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie

o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia.

Účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorý rozhodol o reštitučnom nároku podľa zákona o pôde, môže sa domáhať účastník správneho konania na základe opravného prostriedku podaného podľa § 9 ods. 7 zákona o pôde a súd preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, t.j. §§ 250l až 250s O.s.p..

Je právne irelevantné ako navrhovateľ v danej veci označil opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu, pretože z obsahu tohto podania jednoznačne vyplýva, že sa týmto podaním domáhal preskúmania rozhodnutia správneho orgánu, ktorý rozhodol o reštitučnom nároku podľa zákona o pôde.

Odvolací súd z týchto dôvodov neprihliadol na námietku žalobcu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď jeho podanie nepovažoval za žalobu podľa §§ 247 a nasl. O.s.p.

Predpokladom preskúmania rozhodnutia správneho orgánu na základe žaloby podľa §§ 247 a nasl. O.s.p. je, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

V danom prípade však zákon o pôde v § 9 ods. 7 priamo ustanovuje, že o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu rozhoduje súd, teda súd preskúmava neprávoplatné rozhodnutie správneho orgánu, v ktorých prípadoch postup preskúmania súdom ustanovuje Občiansky súdny poriadok v tretej hlave piatej časti v ustanoveniach §§ 250l a nasl. Odvolací súd poznamenáva, že nebolo možné posúdiť podanie žalobcu ako žalobu len z toho dôvodu, že správny orgán nekonal so žalobcom a ani mu nedoručil napadnuté rozhodnutie.

Súd by bol povinný preskúmať rozhodnutie správneho orgánu postupom podľa §§ 250l a nasl. O.s.p. aj tom prípade, pokiaľ by opravný prostriedok podala osoba, ktorá mala byť účastníkom správneho konania, avšak správny orgán by s ňou ako s účastníkom správneho konania nekonal.

V danej veci však vzhľadom na vyššie uvedené žalobca nemohol byť účastníkom konania, v ktorom žalovaný správny orgán rozhodol napadnutým rozhodnutím, pretože navrhovateľ ako právnická osoba nemohol byť účastníkom reštitučného konania podľa zákona o pôde, z ktorých dôvodov správny orgán nebol povinný s ním konať a teda ani doručovať mu rozhodnutie v tomto konaní. Z týchto dôvodov sa odvolací súd taktiež nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že bol opomenutý správnom konaní.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že napadnutým rozhodnutím správneho orgánu bol ukrátený na svojich právach, pretože predmetom preskúmvacieho rozhodnutia boli aj nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, treba súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ má právo ochrany svojho vlastníctva sa domáhať v občianskoprávnom konaní na súde. Aj podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutím správneho orgánu v danej veci jeho právo na ochranu vlastníctva v inom konaní nie je dotknuté.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Odvolací súd súčasne dáva do pozornosti krajskému súdu, že napadnutým uznesením odmietol opravný prostriedok navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 3.4.2007 č. 03-2007/01102-Kr, avšak navrhovateľ podal opravný prostriedok aj proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 19.4.2007 č. 06-2007/01102-Kr, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1. Navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov tohto konania v dôsledku jeho neúspechu v tomto konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. septembra 2009

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová